

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1900 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1905

One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 9 D. 1918 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI VOL. III. No. 287

„Kruvini socialistų susiremimai Berlyne“

Bolševikai užėmė priemiestį, paliuosavo kriminalistus

Pabaltijos gyventojai šaukiasi Talkininkų pagalbos

SOCIALISTAI LIEJA ŽMONIŲ KRAUJĄ.

vieniams ir kitiems norisi valdyti šalį.

Zurich, gr. 9. — Praeitą penktadienį Berlyno gatvėse lyko mušiai tarpe socialistų, apie 180 žmonių užmušta ir žūsta. Bolševikai paėmė savo rankose tris Berlyno priemiestius ir juos gynė su kulkasvaidžiais. Darbininkų ir kareivių komitetas atsiskaitė pavartoti ginklus.

60 žmonių užmušta.

Londonas, gr. 9. — Daily Express korespondentas praneša iš Berlyno, kad praėjusį penktadienį mušių metu gatvėse žuvo apie 60 žmonių.

Bolševikų rankose vienas priemiestis.

Berlynas, gr. 9. — Bolševikai savo rankose pasiėmė tik vieną Berlyno priemiestį — Neukoelln. Priemiestį valdo bolševikiškas darbininkų ir kareivių sovietas.

Tasai priemiestis yra svarbus industrijos centras. Ten daug gyvena darbininkų, kurių didžiuliu lykiu prie bolševikizmo, kad patiginant ir pasinaudoti svetimuojų geru. To priemiesto sovietas ima 72 bolševikai, kurie priėmė vokiečių socialistų diuonai ir savo tarpan nepriėmė pastarųjų, nei Berlyno garnizono atstovų.

Didžiuliečiai socialistai ranešė priemiesčio Neukoelln magistratui, kad tenai bolševikų šeimininkavimas nėra leidus. Pažadėjo duoti visokią pagalbą, kad atsikratyti bolševikų.

Minėtam priemiestyje bolševikai susijė iš kalėjimo pakuoti kelias dešimtis kriminalistų, kurie, žinoma, tuoj

BOLŠEVIKAI SUDEGINA ŠIĄ BERLYNĄ.

Hague, gr. 9. — Šiandien dar negalima nieko tikro pasakyti, kaip plačiai išsivystė bolševikizmas Vokietijoje. Bet yra žinoma, kad tenai bolševikai gaminais praveisti visuotinę anarėhiją ir terorizmą.

Pirmiausias bolševikų tikslas — paimti savo rankose Berlyną, gi iš ten po visur platinėti anarėhiją ir išnaikinimą.

Sakoma, kad jei jiems nepasiseks paimti Berlyno grūžum, jie tą miestą sudeginą ir visai sunaikins ir vis vien turėsį viršų gauti.

Be šito Vokietijai grumoją kontrrevoliucija. Nes kuomet socialistai riejais nepasidavė, lindami šalies valdžia, gera proga monarchistams organizuoti ir, pakilus, sugrąžinti sostą.

ANGLAI TVARKO COLOGNE.

Aix la Chapelle, gr. 9. — Vokietijos mieste Cologne pakilo riaušės. Susirėmė gatvėse revoliucionieriai su imperijalistais.

Miesto majoras kreipėsi į anglus prašydamas pagalbos. Angų komendantas iš čia į Cologne pasiuntė kelis būrius kareivių su kulkasvaidžiais.

AMERIKONAI IŠKELIAVO Į COBLENZ.

Amer. Armija, gr. 9. — Vokietijos mieste Coblenz pakilo baisi botvarkė. To miesto burgomasteris šaukė amerikų pagalbos.

Iš Treves tad pasiūta vienas amerikų batalijonas. Jaus įstojo bolševikų eilėna. Ir kituose Vokietijos miestuose įvyksta riaušės.

Su revolveriais privertė rezignuoti.

Munich, Bavarija, gr. 9. — Aną vakarą būrys apsiginklavusių kareivių įsilaūė į būvarų vidijinių reikalų ministerio Auer (socialisto) namus ir su revolveriais privertė jį pagaminti savo rezignavimo raštą ir pasirašyti.

Ministeris išpildė reikalavimą. Bet tekste pažymėjo, kad jis tą atliko su prievarta.

PIRKITE KARŠIUS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

PABALTIJOS GYVENTOJAI ŠAUKIASI PAGELBOS.

Londonas, gr. 9. — Livonijos, Estonijos ir Kurlandijos tarybos paskelbė atsiliepimą į talkininkus ir centroles šalis, kad šitie tuojaus ateitų pagalbon šiaurinės Rusijos gyventojams.

Į kai-kurias paminėtų provincijų dalis įsibrovė rusų bolševikai ir žudo žmones, naikina nuosavybes, viską plėšia.

Iš Copenhago pranešama, kad Pabaltijos gyventojams grumoją didis pavojus nuo bolševikų įsiveržimo.

Gyventojai tikisi, kad talkininkai laiku atsitys jiems pagalbą ir apsaugos juos nuo terorizmo.

(Andai iš Paryžiaus buvo paskelbta, kad angų karės laivai įplaukė Revelio uostą su tikslu veikti prieš bolševikus. Bet toji žinia nebuvo patvirtinta).

GEORGE WASHINGTON PALIETĖ AUDRA.

Prez. Wilsonas stovi už savo paskelbtus principus.

Ant laivo George Washington, gr. 9. — Prezidentas Wilsonas yra sveikas ir jaučiasi kuogeriausiam upe. Užvakar laivą palietė baisi jurių audra su lietumi, taip kad laivo plaukimo greitumas paskubintas.

Aną dieną prezidentas Wilsonas kalbėjosi su keliais laivų keliaujančiais diplomatais, kaip tai su Prancūzijos ambasadoriumi, Italijos ambasadoriumi ir kitais. Kalbėjosi apie laisvę jūrose ir kitką.

Nors prezidentas neįsileidžia į apkalbamą daikto smulkmenas, bet iš jo žodžių suprantama, kad jis laikosi savo keturiolikos principų, kuriuos jis seniau buvo kongrese paskelbęs.

Matyt, jis reikalauja, kad ir taika būtų padaryta sulig tų principų. Pav., jūrose nei viena kokia šalis ateityje negalės dominuoti arba turėti kokią nors viršenybę. Jūrės — tai tarptautinis visoms šalims laisvas kelias.

Iš Treves tad pasiūta vienas amerikų batalijonas. Jaus įstojo bolševikų eilėna. Ir kituose Vokietijos miestuose įvyksta riaušės.

Su revolveriais privertė rezignuoti.

Munich, Bavarija, gr. 9. — Aną vakarą būrys apsiginklavusių kareivių įsilaūė į būvarų vidijinių reikalų ministerio Auer (socialisto) namus ir su revolveriais privertė jį pagaminti savo rezignavimo raštą ir pasirašyti.

Ministeris išpildė reikalavimą. Bet tekste pažymėjo, kad jis tą atliko su prievarta.

PIRKITE KARŠIUS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

ATHOL'IO LIETUVIAI PAŽANGIUOJA.

(Telegrama "Draugui").

ATHOL, MASS., gr. 8. — Gruodžio 5 d. čia surinkta 1,800 dol. Lietuvos reikalams. Iš viso čia surinkta 2,140 dol. Ir vis dar lietuviai aukoja ir pažangiuoja. Pinigai skiriami Tautos Fondui.

Aug. Petraitis.

NUŽUDYTA KUNIGAİKIS-TIS SVIATOPOLK-MIRSKII.

Stockholmas, gr. 9. — Iš Petrogrado pranešama, kad bolševikų teroristinė komisija pasmerkė miriot 14 žmonių, buk tai už kokių suokalbį prieš bolševikų valdžią. Tai įvyko Smolenske.

Visi tuojaus nugalabinti. Tarpe nugalabintų buvo kunigaikštis Sviatopolk - Mirskii su žmona ir kunigaikštis Eristov su dviej seserim.

Kunig Sv.-Mirskii buvo Rusijos diplomatas. Jis kituomet buvo ir Washingtone.

RUSŲ STOVIS APVERKTINAS.

Amsterdamas, gr. 9. — Čia per Vokietiją iš Rusijos sugrįžo Olandijos pasiuntinys. Jis pasakoja, kad bolševikizmas nieko kita nereiškia, kaip tik žmonių civilizacijos pabaigą. Tad viso pasaulio darbininkai visomis jėgomis turėtų kovoti prieš bolševikizmą.

Praktikoje bolševikų principai — nieko neveikti, nedirbti, bet imti augstas algas, atimti nuo kitų savastis ir taip barbariškai gyventi.

Rusijos darbininkų padėjimas baisiai apverktinas. Bolševikai juos pastatė tokian stoviu.

— New York, gr. 9. — Čia kalbama, kad sekanciais metais prezidentą Wilsoną aplankysia Italijos, Belgijos ir Britanijos karaliai ir Prancūzijos prezidentas.

VISI PRUSŲ KARŠI DAI BUS PATRAUKTI TEISMAN.

Jie visi atsakys podrang su kaizeriu.

Londonas, gr. 9. — Reynoldo laikraštis praneša turis informaciją, kad buvusis vokiečių kaizeris Wilhelmus bus teisiamas Versailles'e, šale Paryžiaus, kurs įvyks pokarinis taikos kongresas.

Buvęs Britanijos premjeras Asquith aną dieną pasakė, jog talkininkų vyriausybės sutinkančios patraukti teisman ne vien kaizerį, bet ir visus kitus vokiečių militarinius vadus. Tasai teismas busias savo rūšies internacionalis teismas.

Kiek ligšiol sužinota, be kaizerio norima patraukti teisman buvusius kandelierius — Bethmann-Hollweg, von Hertling ir, matomai, princą Maximilianą. Toliaus busią teisman: buvusieji užsienų reikalų ministrai von Jagow, Solf ir von Hintze; taippat buvusieji militariniai galvos: Ludendorff, von Tirpitz ir kiti.

Kaip kaizeris, taip ir jo šalininkai bus teisiami ne už karės pakėlimą, bet už nežmoniską kariavimo metodą, ty, už Belgijos ir kitų šalių baisų antrojoimą, už pasąžierinių laivų skandinimą, už brutali apsiėmimą su karės nelaisviais, už moterų ir vaikų žudymą ir tt.

Asquith pasakė, kad pasaulio teisybė turi but palaikoma. Ir žmonės už savo atliktus piktadarinius darbus turi but nubauti.

Vis tai dar tik sumanymai ir speliojimai. Nes ligšiol nei viena talkininkų vyriausybė oficialiai nepasakė, kad kaizeris ir kiti bus teisiami. Tik Britanijos premjeras andai kalbėdamas pažymėjo, kad karės kaltininkai, kas jie nebutų, turės but patraukti atsakomybėn ir aštriai nubauti.

— Londonas, gr. 9. — Čia oficialiai paskelbta, kad angalai karės metu smaikino visai arba išdales 4,236 vokiečių lakstytuvus.

EXTRA! \$5,255 AUKŲ

Tiek surinkta vienu vakaru

Vakar, gruodžio 8 d., vakare Bridgeporto. Chicagoje Tautos Fondo skyrius surengė prakalbas Lietuvos laisvės reikalais. Prakalbos įvyko šv. Jurgio parap. svetainėje.

I prakalbas susirinko žmonių pilnutėlė didžiulė sveta nė. Buvo renkamos aukos. Surinkta \$5,255. Žmonių up pakilęs. Visi, kas kiek tik išgali, aukoja Lietuvos laisvės reikalams.

Bet tai dar ne viskas. Kaip draugijos, taip pavien pasižadėjo trumpu laiku surinkti dešimtis tukstančių dolier Taip veikia Chicago Bridgeportas.

Apaštališkas Sostas ir Taika

Krikščioniškas pasaulis raginamas melsties už teisingą taiką

Rymas, gr. 9. — Gruodžio 1 dieną Šventasis Tėvas Benediktas XV paskelbė encikliką viso katalikiško pasaulio vyskupams. Enciklikoje raginama visi tikintieji melsties, idant Apveizda išmintingai vestų taikos kongreso atstovus, kad jie pravestų teisingą taiką.

Vienoj enciklikos vietoj sakoma:

„Tas, prie ko taip ilgai du savo visas pasaulis, ko meldė visa krikščionybė savo karstomis maldomis ir prie ko iš teiškos širdies del visų gerovės raginome mes, kurie esame visuotino skausmo išreiškėjai, atėjo toje valandoje, kuomet nutilo paskutiniai armotų šūviai. Kas tiesa, iškilmingoji taika dar neužbaigė karės, bet laikina santaika (ginklų padėjimas) sulaikė skerdynes ir išnaikinimą sausumų, jūrose ir ore, laimingai atveriant kelią prie taikos.“

Sventasis Tėvas karės pabaigą priskaito „Tam, Kurs valdo įvairius nuotikius, Kurs Savo gailėtingume sujungtas nuolatinėmis gerųjų maldomis, pagaliau leido, idant žmonija lengviau atsidustų po tieko vargą.“

Apštališkas Sostas neapsakomai džiaugiasi gražiomis religijinėmis demonstracijomis, kokios katalikiškam pasauli įvyks toliams taip sako: „Palieka dabar dar maldauti Visagalingi, idant toji

„Vokietija yra respublika, gi pirmutinis respublikos prezidentas turi but draugas Ebert. Tegu gyvena prezidentas Ebert!“

EBERT KLAUSIAMAS BUT PREZIDENTU.

Nesiseka vokiečių bolševikams su savo teroru.

Copenhagen, gr. 9. — Vokiečių bolševikai pagrumoją, kad jie Berlyne pakelsią baisų terorą ir šalies valdymą paimsia savo rankose.

Po numalšinimo bolševikų, Berlyno gatvėse kareiviai su jurininkais atliko parodavimus ir demonstracijas, ypač prieš kancelierio Eberlio rūmus. Susirinkę jie šūkavo:

Kancelieris demonstrantams atsakė, jogei jis neapsimęs but prezidentu, kol to nemursi steigiamasis susirinkimas. Gi šalies valdymas turis ir tolesniai pasilikti dabartinės laikinos valdžios rankose.

Tuomet demonstrantai ėmė šaukti, kad steigiamasis susirinkimas turis įvykti gruodžio 20 dieną.

Belgijos karalius su karalione iškilmingai įeina miestą Bruges, Belgijoje.

GRUODIS 9, 1918.

Chicago. — Šiandien lietus; gražus oras, bet daug vėjo.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois

TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$2.00
At NEWS-STANDS A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Elia kasdien išskyrus nedėdienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00

Prenumeratoras mokosi iš karto. Laiką skaitosi nuo užsakymo dienos.

Jeigu nori gauti laisvą adresą, prašyti adresu visada reikia pridėti ir seną adresą. Paimti geriausia su "Money Order" arba įdėjant pinigų registratūrą laisvą.

DRAUGAS PUBLISHING CO.
900 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Boševikų jėgos šaltinis.

Ne vienam sunku suprasti, iš kur boševikai įgavo tiek jėgos, kad ir Kerenškį nuvertė, ir čekio-slovakų kariuomenę atstumė tolyn į Siberiją, ir nepasidūda talkininkų armijoms, einančioms iš įvairių pusių. Bandykite pajieškoti boševikų jėgos šaltinio.

Rusija, nors laukininkų šalis, bet tie laukininkai gyvena toli visiskai ir visame prikluso nuo miestų. Tai-gi Rusija, beveik labiau negu kitas šalis valdo miestai, ypač didieji: Petrogradas, Maskva, Tula, Tveris ir kiti.

Tuos Rusijos miestuose nėra gatvėkarių, pigiai ir greitai nuvežančių žmones iš krašto į vidurį. Todel Rusijos miestuose visai maža yra emulnamelių pakraščiai. Dazniai didelis miestas yra tik visas iš didžiulių mūrinių namų. Petrograde buvo tokių, kuriuose gyveno po keltą tūkstančių asmenų.

Tai pat, kiekia, kad toli dūzinio miesto vienas buvė savininkas, o tukstančiai nuomotu. Nuomos buvo neekonomiška didelė. Petrograde viduryje ant Nayskio apie sv. Katarinos katalikų bažnyčią ketvirtainis sieksnis priklausė žemės buvo skaitomas trijų tukstančių rublių vertės žemės prieš karę. Sulig to buvo ir nuomos: pabaigoje devyniolikto šimtmečio už kambarių krautuvių dviejų sieksnis plotas prie gatvės reikėjo mokėti 500 rublių į mėnesį.

Gyvenamieji kambariai prie mažesniųjų ir atkampesniųjų gatvių ant Vosylius Salos tame pačiame Petrograde (3-4 viorštai nuo miesto vidurio) skaitėsi 5 iki 7 rublių už langą mėnesiui.

Lengva suprasti, kaip tai buvo sunku miesto visuomenei. Nėra ką kalbėti apie vargšus, Ministrų tarybų nariai, gaudami algos daugiau negu 10,000 rublių metams, labai skųdavosi, nės neturėdami savo namų sunkiai suveždavo galus su galais. Teko kalbėti apie tai daug kartų su vienu Pinigyno Ministro tarybos nariu ir su profesorium Apšvietos Ministro taryboje išbuvusiu daug metų. Karės laiku namų vargas dar padidėjo.

Boševikai susyk apskelbė

socialistų taisyklę, kad namai priklauso gyvenantiems juose. Tas mokslas labai patiko visiems miestų gyventojams, išskiriant namų savininkus ir tuos, kurie doros žvilgsniais nenorėjo atimti nuosavybę nuo asmenų. Rusijoje dorą branginančių žmonių yra labai maža dalis, maža tebuvo ir namų savininkų, todėl miestuose įsigalėjo boševikai.

Laukuose jie rado kitą savo tvirtybę. Ten buvo daug dvarg, o kaimiečiai kiekvienas turėjo labai mažai žemės. Mažokai tos žemės paskyrė caras Aleksandras II, panaikindamas baudžiavą 1861 m., o per 60 metų po to ukinkny-žemdirbių skaičius Rusijoje padarė dvigubai didesnis, žemei nepadaugėjus nei kiek. Ji negalėjo daugintis pripirkimu dėl to, kad sodiečių žemė buvo nuosavybė viso kaimo, o ne kiekvieno atskiros asmens.

Boševikai apskelbė, kad žemdirbiai pasidalintų dvarg žemes. Tai labai patiko laukų ukinkams. Tai-gi kaimuose susidarė kita boševikų stiprybė, nedaug kpmi skirtina nuo miestines.

Tų dviejų stiprybės šaltinių boševikams išteks per dešimt, gal dvidešimt, metų. Šiandien jau matyt skirtumas tarp miestų ir laukų. Miestuose žmonės namus valdo bendrai—su ilig socializmo teoriją, nors ne visai. Laukuose rusai dvarg žemes vartoja kiekvienas sau, beveik kaip buržuai. Iš to jau darosi boševikų nepasitenkinimas ukinkams.

Nepasitenkinimo atsirais miestuose, boševikiškoji valdžia rado namus tvirtai sustatytus, su gerai dengtais stogais. Taip pat ir gatvės buvo išgrįstos, tiltai mieste aprūpinti, vandens traukimo ir nušėlimo prietaisai tvarkoje. Pamažėli tai visa genda.

Kadangi boševikai konfiskavo bankų indėlius, tai kol kas turi iš ko vieng kitą daigtą pataisyti miesto istaigose pagendant. Bet ilgainiui išsibaigs senos tvarkos kapitalai. Tada prisės mokėti rinkliavos ir gana didelės, jei ne pinigais tai darbu. Jų ir iki šiol triobų nuoma Petrograde buvo neekonomiška didelė. Be jų negalima buvo apseiti, nes reikėjo statyti ir taisyti tukstančius tiltų tamie tarp vandens pelkose pastatytame mieste.

Kada senieji miestų itaisai susidėvės, tada boševikai turės mokėti tokias duokles, ko kias iki šiol mokėdavo nuomas. Pinigai Rusijoje netenka vertės dėl to, kad per daug pridirbta popierinių ir delto, kad socializmas apskritai žada panaikinti pinigų. Todel duokles arba mokesčius reikės atlikti darbu. Jis bus priverstinas, kaip priverstinai yra visi mokesčiai. Tada Rusija turės baudžiavą. Šiandien dar negalima spėlioti, ar grįž Rusija į baudžiavą, su nuvers boševikus ir grįž prie asmeninės nuosavybės.

PIRKITE

Lietuva ir Lenkija.

(Tąsa iš "Dr-go" 285 num.)

Reikalai.

Atmetus karišką gvarantią, dar lieka Lenkijos reikalai, visuomenės protas ir širdis. Šitos trejopos dalykus gali me pažinti iš jų istorijos. Ma neteks niekur matyti, kokį nuostolį Lenkija turėtų, jei Lietuva atsžadėtų tautybės ir taptų lenkiška. Priešingai, jų istorikai kaltina savo praeitį už ką permažai mas lenkino. Užteks primins vieną M. Božynski, nės jis yra ne vien pagirtas istorikas, bet ir politikos veikėjas, žymus savo šalyje.

Jei-gu Lietuva taptų lenkiška, tai per ją Lenkija prienų prie Baltijos Jūros, o tai lenkams visai nekenktų. Taip pat nekenktų, jei prie lenkų skaitliaus prisidėtų trys milijonai žmonių daugiau ir didelis plotas žemės su visais turtais ant jo.

Kadangi negalima abejojti apie minėtus čia dalykus, todėl reikia padaryti išvadą, kad lenkų reikalai negvarantuoją lietuvių tautybės.

Ar negvarantuoją jos lenkų protas ir širdis? Ar penkių šimtų metų sugyvenimas nesukūrė lenkuose tiek meilės lietuviams, kad jos išteks ilgiems metams Lietuvą apsaugoti nuo pasikėsimų polionuoti ją?

Du peridodu lenkų jausmuose.

Peržiūrint lenkų dvasios ir širdies išreiškėją jų literatūrą ir raštiją iš pat pradžių iki naujausių laikų, lengva pastebėti to labai skirtingą peridodą. Pirmasis periodas apima tuos laikus, kada lietuviuose nebuvo tautinio susipratimo. Tada lenkai gana tankiai melingai mcinodavo Lietuvą ir lietuvius. Bet ir tuo laiku buvo mums pašėpimo. Per daug sunku būtų šiandien suvesti, ko daugiau esame girdėję iš lenkų, ar meilės ar paniekinančio pasėpimo.

Antrasis periodas, nors trumpas bet gausus ir naujas. Tai mus tautinio atgimimo laikai. Iš tų laikų lenkų literatūroje jau nerandame mums meilės. Tais laikais lenkų publicistikoje ir luose viešpatuoja žodis litvoman, užuot mus vardo vieta. Nerinkime kitų uogų ir žiedų iš lenkų raštijos daržo šiais laikais. Jie visi mums skaudūs. Net ir rimtieji mokslininkai, kaip profesorius Bruceker, nesigailėjo mums dagių ir talentingiausias H. Sienkiewicz mus paniekino.

Apsėjimas su mumis.

Tautos jausmai taip-gi apsi-reiškia jos apėjime su naujai įvykstančiais daigtais. Lenkų visuomenės apėjimas su lietuvių tautybės atgimimu, nei lenkams garbės neatnešė nei mums nedavė ženkly, kad galėtume juose matyti savo tautybės pagerbimo gvarantią.

Beveik nėra lietuvių veikėjų, nesusidūrusio su lenkais ir neprityrusio iš jų tiek kliučių, skriaudoms, persekiojimo. Šmeržti ir kitos rūšies neteisėybų, kad kalba apie susidėjimą su lenkais tik atnaujina senąsias žaizdas. Lenkų Tautinė Demokratija visas priemones pripažįsta doromis, jei tik jos tar-nauja Lenkijos tikslams. Ta Tautinė Lenkų Demokratija mažai turėjo dorų priemonių stabdinti mus tautos atgimimą, delto nuolat vartojo neda-

ras. Ji ta darė, prisipažindama, kad tautos egoizmą vykina. Kitos partijos neturėjo taip žiaurių principų, delto mažiau saugojosi užmetimų, o mūsų neapykanta buvo nemažiau persiėmusios už Tautininkus Demokratus. Kai kurie Realės Politikos šalininkai, arba Lenkų Pirmeivių Partijos nariai pavieniuose atsitikimuose žiauriau negu Nardowey apsedavo su mumis.

Kaip skaudu.

Mes priklubę prie žemės su rūpesčiu ir vargu daiginome savo tautybės augmenelį. O lenkai dvarininkai savo žvilgančiais čėbatais mynirodavo ir ji ir mas pirštus. Kol tie pirštai neužgijo peranksti yra kalbėti apie Lenkijos ir Lietuvos dėjimą į vieną viešpatiją.

Čia ne pagiežios dalykas, o tik reikalas žiūrėti į susidariusius tautų jausmus tvar-kant jų gyvenimą. Lenkų potetas dar mus tautinio megojimo laikais rašė, kad lietuvis esąs nepiktas.

Kenksminga klaida.

Iš Urano orbytos įlinkimą mokslininkai įspėjo, kad turi būti Neptunas pirma negu ji išvydo teleskopu. Talkininkų orbyta šioje karėje yra tautų neprigulnybė. Ant tos orbytos yra aiškiai matomas įlinkimas: lietuvių neprigulnybė dar nepripažinti. Iš to mes susėkame tamsoje tunantį lenkų įteknės neptuną. Ir tą taip-gi skaitome skaudžiu mums dalyku.

Man išrodo, kad lenkų politikos vedėjai padarė didelę klaidą, taip skaudžiai apsedami su mumis mus visatino/atgijimo metu. Bet nei aš, nei kas kitas šiandien negali ataisyti tos klaidos. Aš galiu suvaldyti savo širdį, neskelbti visai ko pats prityriau, bet nei aš kitas negal padaryti, kad pora milijonų širdžių vienoje tautoje būtų ir permainingi savo prigimtį.

Nei vienas mažų tautų reikalus tvarkantis politikas negali paniekinti to fakto, kad lietuvių širdys yra seniai ir skaudžiai įžeistos. Tai-gi visi politikai turi pripažinti, kad lenkų protas ir jausmai nedo-da lietuviams gvarantijs, kad jų tautybės lenkai pagerbs.

Asmeninė unija.

Ar nepalikti taip kaip buvo gana ilgą laiką, kad Lietuva su Lenkija buvo dvi atskiri ir lygi viešpatijai su vienu monarchu? Jų taip buvo susivienijusios Norvegija su Švedija, Vengrija su Austrija ir pati Lietuva su Lenkais prieš Liubino uniją. Tada Lenkų karaliumi buvo drauge Lietuvos kunigaikštis, o šiaip viskas buvo skyrium.

Vengrijos ir Norvegijos pavyzdžiai nelabai mus įtikrina, nes Norvegija pirm keliolikos metų atsiskyrė nuo Švedijos su dideliu karės pavojum. Vengrija dabar šios karės paba-

goje taip-gi panaikino savo ryšius su Austrija. Geriau mums neiti į tokias politiškas sutartis, kurias paskui turėsimė laužyti, kaip Norvegai ir Vengrai.

Asmenų unijų istorijoje matytis du krypimai. Vienas krypsnys veržiasi atskirti, kaip ką tik minėtuose pavyzdžiuose; kitas-gi eina taip kaip buvo tarp lietuvių ir lenkų. Iš pradžių dvi viešpatijai su bendru monarchu, paskui Lietuva jau nebeviešpatija, o tik autonominė jos dalis, ant galo ir autonomija panaikinta. Mes nenorime tuo pačiu keliu ant-rukart keliauti į praeitį, delto nematome naudos nei asmeninei unijai.

Pasulyje darosi kaskart daugiau įspėjimų. Turbut tam yr gana gilių ir gana plačių priežasčių. Lietuviai, ypač Amerikoje, labai aiškiai linksta prie respublikos. Kas ir lenkams ar neatseis pasitenkinti ta pačia viešpatijos išvaizda. Respublikose nei kokios asmeninės unijos nebūva, išskyrus protektoratą vieno: ant kitos. Bet protektorato mus praityje nebuvo.

Iš visų šitų savo praieities kritiškų apsvartymų išėina vienas neabejotinai aiškus iš-vedimas, kad Lietuva neturi dėtis su Lenkija į vienybę nei vienu jau buvusiu būdu, nes atskartojant klaidoms atskartos ir nelaimės, arba pasidarys da didesnių.

Politikos prievarta

Kartais pasitaiko, kad tauta turi neadidėdamų ir neisvengiamų reikalų tokių, kad jų negali aprūpinti sau viena, o lengvai aprūpina susidėdam su kita, nors nemalonia tauta ir viešpatija. Tokius reikalus vadina necessitē politikai, arba politikos prievarta.

Nežinomas, arba po pramanytų vardu pasisiekęs rašėjas, kuris šveicarų dien. Courrier de Geneve rūpinasi lietuvių reikalais, tvirtina, kad ir lietuvių dabar iš politiškos prievartos turi dėtis su lenkais į vieną viešpatiją. Gaila, kad tas rašininkas nepridėjo nei kokių išvadų. Nors aš bejoju, ar būtų mane įtikinęs, bet būtų palengvines dalyko apsvartymą iš visų šalių.

Laisvės apgynimas.

Jieškodamas pamatų tai politiškai prievartai, atsimenu reikalą gintis nuo užpūlikų. Mes su trimis milijonais gyventojų, su kariškomis įgjomis maždaug 150,000 karių beveik nieko nereikiame tarp kinkluotų pasaulio tautų, tai-gi turime jieškotis draugų, kad sutarę su jais galėtume šitą reikšti. Šalia mus yra septynis syk didesnė už mus lenkų tauta. Iš vien su jais galėtume sudaryti 1,200,000 vyrų armiją, kuri jau šitą reikštų. Jei dar prie sutarties prisidėtų nemažesnė už lenkus Ukraina, tai susidarytų apie pusantro milijono vyrų armija ir žemė apimtų visą Europos tarpą nuo Berolinos iki Juodosios jūros su įvairiais vietiniais vaisiais su galėjimu plėtotis ir šiaurios per Baltąją Jūrą ir į Pietus per Juodąją.

Šitas sumanymas labai patinka lenkams. Jie turi gana stiprią pramoniją. Jei apie juos susidarys neprigulmingos viešpatijos, tai tos galės neisileisti lenkų išdirbinių, arba iš jų reikalauoti maito, galės dėti pastangas, kad namieje pramonija išdygtų, gal-

(Tąsa ant 3 pusl.)

DARBAS

PASITIKĖJIMAS.

Informacijos ir Apšvietos Biuro prie Sv. Valstijų Darbo Departamento Industria-lių istaigą skyrius pasitikė-jimą laiko vienu svarbiausiųjų elementu industrijų, pereinant nuo karės į ramybės laikus.

Amerikos kariuvių pergale Europos karės laukuose svarbiausiai ir pasisekė del pasitikejimo žmonių valdžiai. Jie suprato, jog jų sumai ir gimnaisiai fiziškai ir moraliskai buvo apsaugoti visu tuo, ką gali žmogus išrasti. Jie žinojo, kad nuo to laiko, kada jų vaikai paliko savo namus, kad nešti, karės našta už laisvę, tie jų mylinieji bus prižiūrimi ir vedami meiliosios rankos, taip kaip geriausiai galima. Tos motynos, tėvai ir giminės jei būtų patis norėję ištirti, būtų suradę jog geriausios mintis, geriausis patarnavimas, augščiausias gabumas moksle ir medicinoj buvo pakviesti talkon, kad apsaugoti jų vaikus nuo fiziškos ir doriškos bledies. Iš to žinojimo ir supratimo gimė pasitikejimas, kuris palaikė ištvermę, našumą, ir pastebėtiną drasą vyrų apkauose, kas išgelbėjo svieto civilizaciją.

Valdžiai taip-pat lygiai rūpinos ir del darbininkų gero. Bešališkumas, su kuriuo industrialiai reikalai buvo sutvarkyti ir greitas svarstymas industrijos klausimų parodė, kaip vadžia giliai ima atydon ekonomiskąjį darbininkų padėjimą. Iš darbininkų pusės, jie išreiškė pasitikejimą valdžia, naudodamiesi jos patarpininkavimais, ir klausydami jų patarimų ir to viso pasekmė buvo tik labai mažas industrialis judėjimas. Taigi pasitikejimas valdžiai pasirodė labai naudingas draugijoj karės laike, jis padėjo jai atlikti svarbiausius darbus—taupumą, paskatino išdirbti karės reikmenis, pakėlė patrijotišką atsidavimą karės programui, padėjo pasisekti didžiausiar karės istorijoj paskolai, ir suvedė žmones į artimesnius ry-

šius, kurie padėjo užjaušti ir suprasti jos siekius ir trokšmus. Turint toki atlyginimą už pasitikejimą laike karės, nėra jokios matomos priežasties, del kurios pasitikejimas nebūtų dar naudingesnis ramybės laikais.

Del tautos apsigimimo reikia, kad žmonės būtų susivieniję į vieną tvirtą, pasirūšij kuną. Ramybės problemos reikalauja tokio pat susivienijimo dvaseje ir tokio pat nuosirdaus pasirūjimo jas tinkamai išrasti. Karė padėjo tai dvasiai pamatus.

Ramybė užbaigs statyti pradėtąjį darbą.

Zmonių reikalai tebėra reikalais tautos.

Pasitikejimas tauta padės neperiskiriamai surišti tuos visus reikalus.

KAIZERIUI DARBAS.

Majoras tarpininkauja ieškotojų darbo, kurį suteikia sandimo biuras.

Prieš keletą dienų providence Majoras prisituftė į vietos Samdymo Biurą vyrą, kuris buvo ieškojęs darbo po visą miestą, ir kuris niekaip negalėjo gauti del vienos tik priežasties, butent delto kad nežiurint, jog jis buvo Amerikos pilietis, turėjo negeistinę "Kaizerio" pavardę. Ant galo, kaip ir paskutinę vietą nuėjo pas majorą, budamas nusiminime, jog nesiseka darbo gauti. Ypatiskai, jis gerai išrodė, bet jo vardas buvo priežastimi jo nepasisekimo.

Ant galo p. Kaizeris pribuvo ten kur jis privalejo pirmiausiai eiti—į Suvienujų Valstijų samdymo biuro ofisą—ir parodė nuo majoro raštą, jog jis ieško darbo.

Jis gavo darbą tą pačią dieną.

Dabar dalykai greitai bėg ir nepoigo Samdymo biurui gal prisieis suteikti darbo tik ram buvusiame kaizeriui, kuris liko pralatinas iš savojo darbo be jokios rekomendacijos. Kas nekas, o Samdymo biuras galės tai atlikti.

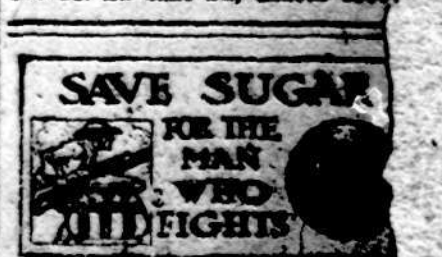
KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

Nepersenai prie Kildare Ave. ir Washington boulevard tapo pašventyta augstoji mokykla (High School), priklausanti St. Melso parapijai ir galinti talpinti dvyliką šimtų mokinių. Žemėje tos parapijos mokykloje telpa trylika šimtų vaikų. Juos mokinia Dievo Apveizdos vienuolės. Mokintojoms parapija pastatė didelį ir patogų namą su darželiu. Prie augstosios mokyklos yra trioba Krikščionių Brolių viennoliams, kurie veda augstąją mokyklą. Tarp tų mokslo istaigų stovi didelė ir graži tvirtai pastatyta muro bažnyčia, o prie jos suliginant maža bet užtekti-nai gera klebonija. Pirm trisdešimt penkių metų toje vietoje buvo bala. Prie parapijos pakelimo daugiausiai prisidėjo kunigas P. J. McDonnell.

Subatoje ir nedėlioje, 23 ir 24 lapkr. Chicagoje viešbutyje La Salle buvo susirinkimas visiems žinomos katalikiškos vyrų organizacijos vadina-mos Knights of Columbus (Kolumbo Vyčiai), ne visos, bet tik viršininkų jos skyriams užsiliančio karės reika-

lais. Susirinkime paaiškėjo, kad ta draugija turi 4000 parrinktų veikėjų kasdien galinčių priimti valdybos jiems pavestą darbą, o jau pasižymėjusius savo mokiūmą gerai ji atlikti. Tartasi apie tai, kaip kolumbo Vyčiai (K. of C.) įstatys grįžtančius iš karės vyrus į tas vietas, kur jie seniaus pelningai dirbdav. Jei nepasisektų to padar vienam ar kitam vyrui, tai of C. parupis (buvusiame reivini kitoki pelninga už-nimama, arba kreipsis prie dšios. Surinkime telp-gi parodė, kad K. of C. taip gerai dirbo šios karės metu, jog užsipelnė oficiali pagyrimą iš augstų asmenų. Tapo perskai-tyti laiška p. F. S. Adamson'o ir F. M. Deerhake, kuriuose karės patarnavimo darbus veda da Illinojus valstijoje ir k. pitono W. A. Moffett'o, d dšiosios jurevii Stokes lo mendanto Great Lakes.

Stocks ir Bonds Portland ir Portland valdys darbas. Andrews 106 So. La Salle St., Chicago 1914

Lietuviai Amerikoje.

SPRINGFIELD, ILL.

Nedėlio, gruodžio 1 d. tuojau po pamaldų gerb. mūsų klebonas paprašė, kad visi žmonės suėitų parapijinę svetainę. Pakvietė taipgi ir Tautos Fondo valdybą. Susirinkus žmonėms svetainė, tuojau buvo išskleista Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Paskui buvo prakalbėtos ir rinkimas aukų į Tautos Fon-

Siuo sykiu aukų sekanti: Po 10 dol.: A. Bartkus, I. Mažutis, A. Kuprevičius, J. Rimkus,

Po 5 dol.: Bucevičia, P. Bi- lauskas, A. Nemejanskas, A. Rapsys, V. Šimkevičia, A. Zil- vis, V. Rišutauskis, J. Dau- baras, V. Sedis, K. Svaldoka- s. P. Rubšlauskis 4dol.

Po 3 dol.: J. Berneckis, M. Čižauskienė.

Po 2 dol.: J. Zibutis, A. Se- dis, M. Brožis, J. Vilončikas, M. Mikutavičienė, P. Arna- šius.

Po 1 dol.: B. Daraškevičia, Z. Daraškienė, P. Bernotas, Kupris, K. Kuprienė, O. Jūberginė, M. Seirienė, J. Čickėvičia, O. Urbonienė, J. Lazioka, O. Janavičienė, L. Tverjonas, P. Stibis, U. Ta- mošaitienė, J. Lėtkas, J. Va- latkevičia, M. Dainauskis, K. Tribičienė, V. Buraitis, K. Gestautas, M. Gestautas, C. Kalinauskas. Smulkių aukų \$6.86. Viso suakota \$140.86. Praeitą savaitę \$81.50. Viso labo \$222.36.

Manau dar daugiau surin- ki. Tada pasiūsiu T. F. Cent- rui.

Antanas Krasauskis.

KANKAKEE, ILL.

Kankakee lietuviai Laisvės Sąjaitis apvaikšėjimpi ne- įstengė surengti kokių pramo- gų, k. t.; prakalbą ar bazarę bei kitokią vakarą. Vienas iš-ėjimas paliko, tai eit per na- mus ir rinkti aukas Lietuvos laisvės reikalams. Kolekto- riais apsiėmė: Franas Zebrau- kas ir Vladas Šapranaukas. Kad atsiekus savo tikslą — surinkti mums paskirtą daili aukų \$75.00, teko išgirsti tas, ko dar negirdėję buvom. Vis- ko čia nerakysiu, nes per daug laiko imtų, tik primenu vie- ną. Mums priėjus prie durų vienu namų ir pabaladojus atėjo žmogus. Kuomet primi- nēm apie nukentėjusią nuo karės Tėvynę Lietuvą ir taip toliau, ir vos tik spėjom iš- tarti žodžius, žmogelis tartum atėdė į duris šoko, pradėjo reikšti paskutiniuos žodžiais, kurių net ir rašyti negalima. Tas žmogelis yra vietiniam lietuviams žinomas ir dar pri- gulį prie šv. Jurgio draugijos.

Dr. J. Šv. Jurgio paukojo iš savo izdo \$25.00, jos na- riai taipgi pasižadėjo paauko- ti koznas nemažiau vieno do- lierio, ką visi ir padarė. To- kių narių, kaip virš minėtas randas tik vienas. Draugijai reikty tokį žmogų prašalinti, nes jis peržengia draugijos įstatus.

Taipgi čionai susitvėrė S. L. R. K. A. kuopa Todel yra kviečiami lietuviai, vyrai, mo- terys ir vaikai rašyties prie- savų, bet ne prie lenkų draugijų.

Pirmiau čionai vaikščiojo koki tai agentai ir rašinėjo į broliu ten apvaugę, bet dabar jau laisvė. Nėra nei drau- gijos, nei pinigų. Nekuria-

buvo užsimokėję už metus su- virš 20 dol.

Aukotojų Tautos Fondan var- dai ir pavardės.

Šv. Jurgio dr. ja paaukojo 25 dol. Jonas Toliušas 5.25. Po 5 dol. Kaz. Zukauskas, J. Varpiotas, St. Sciukauskas. Po 4 dol.: Fr. Zebrauskas, J. Zilinskas, J. Jokimaitis. St. Zumaras 3 dol. V. Šapranau- skas \$2.25. Po 2 dol. J. Sta- liunas, O. Toliušienė. A. Ja- nuškevičia \$1.50. V. Marma \$1.05. Po 1 dol.: J. Danciaus- kas, A. Vaitiekunas, B. Čial- ka, A. Parašinskis, P. Zelionis M. Saitis, J. Urbonas, K. Stro- la, J. Jaglauskas, M. Stoška, F. Velicka, J. Rieka, J. Ka- mainkas, J. Matukas, J. Vir- balaitis, J. Viatrolik, J. Der- kas, K. Nenis, J. Liutvinas, J. Jakštas, J. Sauciulis, A. U- siavičia, J. Stankus, F. Pet- rauskas, A. Rokus, M. Juška, K. Beliauskas, K. Stankus, J. Stenaitis, A. Stenevičia, V. Linevičia, M. Sabaliauskas, J. Puplinskas, A. Muckas, J. Ivanauskas, J. Girskas, J. Ka- sparavičia, Fr. Alenaukas, J. Krulikas, Fr. Gentvila, J. Bi- ras, V. Saloseičia, J. Saba- liauskas, A. Damulis, Fr. Ka- valiauskas, L. Urbanavičia, B. Markauskas, K. Sirvaitis, J. Rukša, H. Zebrauskienė, J. Daučauskienė, O. Šapranau- skienė, O. Jaglauskienė, A. Stoškienė, O. Jokimaitienė, M. Barisienė, J. Girdušienė, P. Dirkenė, O. Parašinskienė, O. Liutvinienė, S. Sauciulienė, M. Zelionienė, U. Ilankienė, F. Rokienė, Z. Jusienė, K. Stan- kienė, A. Stennaitienė, N. Ste- naitienė, K. Sabaliauskienė, A. Celkienė, U. Gintvilienė, O. Urbonienė, St. Damulienė, V. Zilinskienė, O. Rukšienė, A. Strolienė. Smulkių \$2.50. Vi- so \$122.55. Šv. Jurgio dran- gija iš savo izdo \$25.00. Už vėliavukas \$14.25. Pirmiau buvo T. Fondo izde \$12.20. Viso labo išsiusta Tautos Fon- dan \$174.00.

* Persiuntimas lešavo 1 dol.

F. Zebrauskas,

T. F. skyr. rašt.

CICERO, ILL.

Darbo Biuras.

Sitame miestelyje po num. 2205 So. 52nd Ave. randasi U. S. Federal Free Employment Office. Jį veda p. M. Lydon. Lietuviai pasinaudokit ta įstaiga.

Katalikų Vienybė anga.

Didis buris žmonių susirin- ko parapijinėje svetainėje ne- dėlio, gruodžio 1 d. po piet. klebonas, gerb. kun. H. J. Vaitiekunas, paaiškino plačiai konstituciją ir veikimą Kata- likų Vienybės, kurios II sky- rius sušaukė šį susirinkimą. Prisirašė daugelis narių ir šv. Antano draugija.

Tarp kitų dalykų prisimin- ta apie mūsų numylėtą tėvy- nę. Jos laisvės reikalams ši- toje kolonijoje yra rengiama Laisvės Savaitė gruodžio 12, 15 ir 19 dienomis. Katalikų Vienybė nuo aukojimo per- tuos vakarus nemano atsilikti. Praeitą susirinkimą buvo rinkta aukos ir išrinktas atsto- vas dalyvauti Laisvės Savai- tės pirmame vakare ir Kata- likų Vienybės II-ro skyriaus vardu auką įteikti. Šiame su- sirinkime daugiau aukų su- rinkta. Aukų šie:

Povilas Vaitaitis 5 dol. Po 1 dol.: P. Preikšaitis, P. Čes- naikis, A. Krencius, X. Mišei-

kis, St. Tamošaitis, J. Moze- ris, Katalikų Vienybės II sk. \$3.50. Smulkių 6 dol. Viso \$20.50. Praeitam susirinkime surinkta \$9.50. Viso \$30.00.

Iš pat pradžios Katalikų Vienybės II skyrius parodė smarkų veikimą ir karštą tė- vynės meilę. Ateityje, mano- ma, daugiaus ir didesnio vei- kimo galima tikėtis. Pr.

MELROSE PARK, ILL.

Lapkr. 30 d. Sunų ir Duk- terų dr. ja, po socialistų glo- ba, buvo surengus vakarą. Lo- še koki tai veikala ir turėjo dar "spykerį", kurio "spyčio" negalima buvo suprasti, nes kalbėjo lig poterius. Socia- listai sakė, kad tai mokytas žmogus ir turbūt, kalbą ant pomietės buvo išmokęs. Buvo žmonių ir iš toliau, taipgi mu- šy moterėlių, mergelių iš ka- talikiškos moterių draugijos. Ši laisvamani dr. ja pirma- visados įlisdavo į skylę, kada tik parengdavo vakarą, nes pa- sitaikydavo, kad tą pačią die- ną surengdavo vakarą ir šv. Onos Moterių draugija. Į šv. Onos dr. jos vakarą žmonių su- sirinkdavo pilna svetainė, o į šitos draugijos niekas neida- vo. Bet dabar pasitakė, kad šį sykį moterys nesurengė va- karų, todėl socialistai ir lai- mejo. Girdėjau, kad kitą sy- kį to nebus.

* * *

Gruodžio 1 d. Frank ir Ja- meš svetainėje, 10 val. ryto rusai bolševikai buvo suren- gę prakalbą. Nors negarsi- no, kokios bus prakalbos, bet valdžia vis vien sužinojo ir ryte tuojau iš Chicago de- tektyvų atvažiavo keli au- tomobilai. Prisirinko rusų iš visur, ypač daug atvažiavo iš Chicago. Buvo susirin- kę ir lietuviai socialistai. Kalbėtojas kalbėjo apie Ru- sijos darbininkus, bet nega- lėjo to išreikšti, ko norėjo, nes jautė, kad svetainėje buvo daug slapty valdžios agentų. Lietuviskai socialistai buvo susirinkę laikyti susirinkimą. Pasidėjo knygas ir paskui ty knygų nerado. Manoma, kad detektyvai jas paėmė.

* * *

Lapkričio 24 d. pas mus lankėsi gerb. kun. P. Kem- šis rinkdamas aukas šv. Ka- zimiero Vieniulynui Chicagoje. Laikė mišų sakė pamokslą ir paskui rinko aukas. Baž- nyčioje surinko \$65.00. Po namus vaikščiodamas surinko taippat \$65.00. Vakare buvo rodomi judamieji paveiks- lai apie V. Jėzus kančią. Su- rinkta irgi apie \$47. Viso mūsų kolonijai surinkta artį \$179.00. Manau, kad aukos bus paskelbta "Drauge". Ma- lonai, kad mūsų kolonijos li- tuviai remia praklinas įstai- gas.

Darbininkas.

ROCKFORD, ILL.

Tai bent pasiūnekejimas.

Susidantis iš vienuolikos asmenų: devyon namiškių ir dviejų pašaliečių vakare, 30 d. lapkričio sėdint aplink sta- lą, besinekučiuojant apie Lie- tuvą, jos praėitį ir ateitį, vie- nam iš visų užsiminus, kad sumestį ketėtų centų Kaledų dovaną Lietuvai del išgavimo laisvės ir pasiūsti Tautos Fondui, visi tam pritarė ir prisidėjo aukojimas.

Aukų sekantieji: A. Ston- kus \$10.25.

Po 5 dol.: J. Andruskevi- čius, J. Valentukevičius, E. Valentukevičienė. B. Balči- unas \$2. K. Jasunas \$1.50.

Po 1 dol.: M. Barzinskaitė,

LIETUVA IR LENKIJA.

(Tąs nuo 2 pusl.)

lės imti išdirbinius iš kitur, ne iš Lenkijos.

Susidarius vienai viešpati- jai iš lenkų, lietuvių ir ukrai- nų negalės būti nei mityt, nei auklėjimo lietuviškos ar uk- rainiškos pramonijos. Tai- gi lenkaus yra aiškių priežas- čių telktis į vieną viešpatiją su ukrainais ir su mumis, bei jūg aišku, kad tą vienybę per- ša ne mus, tik lenkų reikalai.

Rimtos kariuomenės suda- rymo neužmiršau, bet kam ji reikalinga? Kareivių užda- viny yra ginti tautą ir jos turty. Jei mes susivienijame su lenkais, tai savo tautybę iš- statome į pavojų ir atsidada- me teisės bei galėjimo į gini- ti fiziškomis jėgomis. Kitai- sakant, sudarome tokias są- lygas, kad kariuomenė tampa nereikalinga tautybei apginti. Tas pats ir su turty. Jei mes susivienysime su lenkais ir leisme jū pramonijai vieš- patiauti ant savės, tai mus tur- tas neaugs ir mes neturėsime ką ginti. Kariuomenė vėl bus mums nereikalinga. Da- gi priešingai. Mes dėsime mo- kesčius jai maityti ir duosi- me vyryus jai atnaujinti, o ji duos lenkaus jėgos, kada jė darys pirkybos sutartis su svetimomis žemėmis lenkaus ant naudos mums ant nenau- dos. Jūg budami penkioliktą- dalimi lenkiškai-lietuviškai uk- rainiškos viešpatijos mes nie- ko nereikšime jū. Ne ką daugiau reikštume, jei buta- me tik atstunta dalis lenkiškai- lietuviškos viešpatijos.

Jei-gu militarizmas taps iš- tikrųjų panaikintas pasauly- je, jei ištikrųjų taps įkurtas teismas tautoms ir viešpati- kams, galintis jas priversti, kad pildytų jū istarnes ir be- šalikas, tai jokios stiprios armijos mums nereikės. Ta- da busime tarp pasaulio tau- tų, kaip sumus šeimynoje, ne didžiausi, nei nestipriausi, bet liuosi, pilnai teisėti ir ap- ginti nuo užpuolikų.

Jei-gu Courier de Geneve netikėtų į militarizmo panai- kinimą ir jei-gu tikrai pasilikty didžiulės kariuomenės su kumščios viešpatavimu ant teisės, tai laisvės apgynimo klausimas mums būtų labai o- pus. Bet jieskodami sutar- čių, turėtume žvalgytis ten, kur mažiau yra pavojaus mus tautybei ir turtui.

Religinis reikalas.

Išspraudusi tarp nekatali- kiškų tautų Lietuva tik len- kus ir baltgudžius beturi vie- nokio tikėjimo kaimynus. Bet aš nemanau, kad ji delto tu- rėtų vienytis su vienais arba kitais. Trisdešimt kartų ma- žesnis už Lietuvą Fribourgo kantonas Šveicarijoje yra iš- spraudęs tarp protestantiškų Berno, Vaud ir Neuchatel, kurie jū apsupa iš visų pusių. Tačiau Fribourgas neprasto- jo savo katalikystės taip gy- vendamas per keturis šimtus metų. Neprastosiame jos nei mes, jei tik nesumažės mus dora ir apšvieta.

Prisidėję protestantams Prūsų lietuviams, pradėjus ir

žydoms dalyvauti Lietuvos viešame gyvenime kataliky- tei priešingas krypsnys, bea- beje, sustypres Lietuvioje. Bet mes katalikai to nesibijome. Didesnėje kovoje išsivalys pe- lai ir šiukšlės iš mus tarpo, kaip išsivalė Vokietijoje ir Šveicarijoje Kulfurkauno laikais.

Lietuvos katalikystė iki šiol yra tiek stipri, kad pastovi ant savo kojų. Jei jai kada nors prireiktų pagalbos iš šalies, tai ji, budama dalimi, viso pasaulio katalikystės, tos pagalbos gaus ir nesidėdama į vieną viešpatiją su kaimy- nais.

Tai-gi galutinai man išrodo, kad mums visai nėra reikalo nei priežasties dėtis su lenkais į vieną viešpatiją.

Kun. Pranciškus Bučys.

GERAS PASILSYS.

Sveikata gražumų ir visų žmogaus organizmą palaiko, žinoma, jeigu viduriai nėra užkietėję ir jie gerai veikia. Jeigu jusū viduriai gerai ne- veikia, tai visuomet vartokit skanus saldainius

Gydytoja pavydale saldainių.

Partola reguliuoja maisto virškinimą ir todėl palaiko vi- sų žmogaus organizmą geru- me stovj.

Partola skiriasi nuo visų ki- tų priemonių tuo, kad saldaini- ai skanus ir todėl malonus valgyti. Jie visiems tinka kaip dideliems, taip ir ma- žiesiems.

Partola yra geriausias dru- gas vyrų moterių ir vaikų. Kожoje lietuvių šeimynoje privalo rasti dežutė Parto- la. Partola rekomenduojasi ir persiduoda didelėse dežutėse po 1 dol. 6 dežutės už 5 dol.

APTEKA PARTOSA,
160 Second Avenue,
New York N. Y. Dept. L. 4
(21)

Reikalingas vaikas į "Dra- go" spaustuve. Gera mokes- tis, išligos labai priimanos. Del gero ir darbtaus vaikino puiki ateitis. Atsisauskite tuojau į

Draugas Publ. Co.,
1800 W. 46 St.,
Chicago, Ill.

Jieskau vietos už Watchmona. Ap- ston isikimui patvirtinti už visat pigu užmokėti. Kreipkitės tuojau. A. Bankman, Chicago, Ill. 1800 W. 46 St.

Paisieku vargonininko, gero kata- liko ir bažnytinį muziką užtikinti prasidėjusio. Pasiūduojama, kad būtų blaivuminkas. Rev. A. Jurgaitis, Box 105, Export, Pa.

Reikolinea mergina ar moteriškę, prie namų darito — du šeimynoj. Atsisauskite vakarais. Mrs H. A. Rapche, 225 West Swiswale Ave., Edgewood, Pittsburg, Pa.

Paisieku brolio Antano Stankaus Jis gyveno Kensingtone 5 metai at- gal. Paieina iš Kauno sub. Raseinių pav. Kvedainis pasijūtos. Turu labai svarbų reikalą pas jį. Prigė- lėkite man jį surasti. Jieva Brazaitienė, 4600 So. Wells St., Chicago, Ill.

Paisieku vietos už vargonininkų, ga- liti ir chora vesti. Butų malonu, kad netoli Chicago kur. su informacijomis kreipkitės su laisku Vargonininkas c-o "Draugas", 1800 W. 46 St., Chicago, Ill.

Paisieku savo brolio Juozapo Jon- cos Kauno Gubernijos Raseinių Pa- vieto Naumiesčio parė. Kalma Makų Girdėjau buvo New York. Tai pat patsioj parapijo Jona Lelietke Kalma Juškaitu Gyveno Philadelphia taip- pat Juozapo Spiečius gyveno New York. Labai norėčiau jį pamatyti. Petronė Jončiukė, Po 1310 Jurgaitienė, 10727 Burley Ave. So. Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO
Naujas 6 kambarių namelis ant Archer Ave. Summit, Ill. dar nepa- baigtas. \$1,300.00. ant lenkų išmo- kesčių. Gera vieta lauktyi vists, kiaušis, jėgve ir tureti darė. Mc- Donell, 2410 W. 35 St.

PUSPADZIAMS SKURA.

Mes aušome geriausio arniolo skuros padams šmetelius nuo 26c iki 35c. už porą, geriausio arniolo sku- reles nuo 70c iki \$1.00 už svarą vinis, ylas, guminiai apcėai plak- tukai, apcėams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tuisis už labai žemas kainas ateikite ir perstik- rinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 3404

GERAS BIZNIS.

Kontraktas pumpuoti smilčius nuo \$40 iki \$50 uždarbio į dieną. Tiekta \$1,500 kad darumas mažas. In- vestmentas yra gvarantuotas per Ro- valties. Bonus ir pelnas mokama kas mėnuo.

A. L. T.
615-139 N. Clark St.
Chicago, Ill.

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas, Akusieris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai.
Valandos: 10-12 ryto; 6-9 vakaro. Tel. Canal 4507

AR ESI VARGINAMAS SU VIDURIAIS?

Jeigu taip, tai turi būtinai pamė- ginti pakelti "Hexa Pills" 25c ir 50c pakela.

Prisigyskite krasos ženkliui, o gau- site dykai sampai. Ant pardavimo pas

Hecht's Cut Rate Drug Store
3459 So. Halsted St.
Prisikripcijos ir kiti vaistai par- duodami pigiau negu kitur.

V. W. RUTKAUSKAS, ADVOKATAS

Veda Bilas Vitaras Telesonas
Ofisas Diklontaj:
60 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Te. Central 5112
Ofisas ant Bridgeport:
3205 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 612 W. 33rd St.
Tel. Yards 4611

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos: 8 iki 12 15 ryto;
5 po pietų iki 8 vak. Nedėlio.
Telefonas Yards 5032.

A. A. SLAKIS, Lietuvos Advokatas, LAWYER

Ofisas miesto:
12-ty lubų — Kambaris 1308
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2888
Utarininko ir Pitynyto vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

DR. W. A. MAJOR, GYDYTOJAS, MAJOR

Ofisas miesto:
12-ty lubų — Kambaris 1308
Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
Chicago, Ill.
Telefonas Randolph 2888
Utarininko ir Pitynyto vakarais nuo 7 iki 9 val.
3255 So. Halsted Street,
Tel. Yards 6492

JOSEPH C. WOLON, Lietuvos Advokatas

22 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 87
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 5999.
CHICAGO, ILL.

DR. P. ZILVITIS, DAKTARAS IR CHIRURGAS

2816 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Resid. 933 S. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydytojas ir chirurgas
Specializuos Moteriškų, Vyriskų, Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drovers 9622
VALANDOS: 10-11 ryto 2-3 po pietų, 7-8 vak. Nedėlioms 10-12 d.

ALEX. M. WALSKE.

GRABORIUS

Lietuvių grabo- rius. Aukos visokias laido- tas. Turi su- vo karonus ir automobilius. Telpi dide- ne dalį grabų patis dirbama.

3307 Auburn Ave.
Telefonas Drovers 4139

Dr. G. M. GLASER

PRAKTIKTOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
1140 S. Morgan St. Korte 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specializuos
Moteriškų, Vyriskų ir Vaikų
Taipgi Chronikų Ligo.
OFISO VALANDOS:
9 iki 10 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlio
Nedėlio vakar ofisas uždary- tas. Telephone Yards 687

Dr. A. R. Blumenthal D. D.

AKIŲ SPECIALISTAS
Patiriamas Dykal

Ofiso valandos: nuo 9 15 ryto iki 9 val. vakar. Nedėlioms 9 iki 12 4619 S. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4517
Telefonas Boulevard 4657

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaip patyręs gydytojas, chi- rurgas ir AKUSIERIS.
Ofisas ir Laboratorija: 1925 W. 18th St., netoli Park St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir 6-8 vakarais. Telefonas Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street.
VALANDOS: 8-9 ryto tikrai.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS, GYDO VISOKIAS LIGAS

3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos Gatvės

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioms pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
artį 47-tos Gatvės.

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioms pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
artį 47-tos Gatvės.

MASTER SEWING SCHOOL

J. E. KASIKOVA, PERDEINIS
118 N. La Salle Str., 4th Floor.
Skersai nuo City Hall.

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioms pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
artį 47-tos Gatvės.

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioms pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
artį 47-tos Gatvės.

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioms pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVEN

CHICAGOJE.

Firmadienis, Gruod. 9. d. Leokadija, Valerija, Restitutas
Antradienis, Gruodis 10 d. Euralija, Karpoforas.

KOVA PRIEŠ PIKTADARYBES.

Chicagoje pakelta smarki kova prieš piktdarybes, kurios pastaraisiais laikais vis labiau apsiausia miesta, ir kurias nelengva panaikinti.

Tuo tikslu suorganizuota organizacija arba komitetas iš žymesniųjų 32 miesto piliečių profesionalių vertėjų. Toji organizacija eis pagalbos miestui jo kovojime prieš įvairiausias piktdarybes.

Toji organizacija kuovėkiaus parupins kovai išų ir prasidės veikimas prieš piktdarius.

Pasekmingsniai veikimai pirmiausia pačiam mieste yra būtina reikalingos reformos. Organizacija pasidarys kuo veikiau prastai reikalingas reformas. Nes be jų tik bus bergždžias darbas kovoti prieš piktdarybes.

Tuo tarpu pasiūlomos reformos yra tos:

Padauginti policijos skaitli. Policija atskirti nuo visokios politikos. Paaugstinimai gali būti teikiami policijoms ne politikos žvilgsniais, bet sulig užsitarnavimo, už narsumą ir didvyrbę. Mokinti policijoms prie liudijimo taisyklių.

Teismams rinkti geresnius teisėjus, bėpatijinius.

Valstijinio prokuroro ofise neturi veikti politika. Prokuroro asistentais neturi būti skiriami politikieriai.

Panaikinti prisiekusių teisėjų vienbalsį sutikimą, jei priima teisiamąjį apkaltinti. Jei iš 12 teisėjų 9 teisėjai stovi už apkaltinimą, teisiamasis turi būti kaltas. Gi šiandien teisiamąjį gali palinuositi kad ir vieno teisėjo pasipriešinimas.

Kaltinamųjų rekordai turi būti pilnai atskleidžiami. Teismas ne tik privalo žinoti kaltinamojo policijini rekordą Illinois valstijoje, bet ir kitose valstijose.

Pasiūloma daug ir kitokių svarbių reformų. Žinoma, minima organizacija pati viena negali įvesti tų reformų. Tai visų piliečių pareiga tą padaryti.

Taigi čia kalbama tik apie tas reformas, kuomet piktdarius prisiema sumiti ir juos bausti. Bet apie pačių piktdarybių versmę neprisimenama. O tas ir yra svarbiausia. Nes kuomet bus panaikintos tos versmės, tai piktdarybės pačios savaimi išnyks.

Svarbiausia piktdarybių versmė tai pačių žmonių atsisilimas nuo Dievo, nekrikščioniškas gyvenimas. Nes kas pameta Dievą, tas netenka doros. Be doros budami tėvai sunkėja nedorus vaikus. Šie paaugę imasi galvažudystių, plėšimų ir kitokių bjaurių darbų.

Be doros tėvai leidžia savo priaugliams vaikams veikti, ką tik jie nori, kalbėti, ką tik jiems seile atnesa, vaikoties, kaip tik jiems patinka. Juk tai puikiausioji piktdarybių mokykla. Tokių tėvų vaikai, nekuomet neužėję bažnyčion ir negirdėję skelbiamo Dievo žodžio, dažniausia išauga galvažudžiai. Nieko jie ant savęs vyresnio nepripažįsta, už savo piktus darbus nepamato bausmės.

Tai svarbiausioji piktdarybių versmė. Reikia pirmiau

INFLUENZA MAZEJA.

Paskutiniai raportai sveikumo biuran skamba, kad Chicagoje susirgimai nuo influencos ir plaučių uždegimo mazeja. Tad laikurie pirmiau uždaryti teatrai išnaujo atidaryti.

Ir Evanstone influencos siuntimas apsisloja. Žmonės supanta gruojuojanti pavojų, ima labiau prisitaikinti prie sveikatingumo parėdymų ir todėl sulaukia epidemijos siuntimą.

Miesteliose Glencoe ir Winnetka uždrausti visokie viešieji žmonių susirinkimai.

SUARESTUOTA EVANSTONO "GRAZUOLĖ".

Evanstone jau antrą kartą policija suareštavo Ella Hansson, kuri skaitosi ten gražiausia mergina.

Jinai intariama brangakmenų pasisavinime iš namų, kuriuose tarnavusi už tarnaitę.

POLICIJA IESKO ŽMOGŽUDŽIO.

Ties Division ir Wood gatvė mis nežinomas motoreiklistas suvažinėjo Joseph Krajewski, federalinį inspektorių iš ordinance departemento. Krajewskis mirė.

Policija dabar teiraujasi apie tą motoreiklį žmogžudį.

VISI GAUS DARBA.

Iš Chicagojos pašto bus išimti vyru tarnaujanti kariuomenė. Postmasteris Carlile pranešė, kad jie visi, kaip tik sugrįž namo, tuojaus gaus darbus, kokius pirmiau buvo dirbę.

PO 8:00 VAKARE VAIKŲ NEBUS GATVĖJE.

Evanstone paskelbta parėdymas, kad po 8:00 vakare nei vieno vaiko nebūtų gatvėje. Visi vaikai turi būti namieje.

Tėvams pranešta, kad po tos valandos vaikai bus areštuojami ir už tai turės atsakyti tėvai.

MERGINOS ORGANIZUOJASI.

Chicago Telephone Company dirbančios merginos operatorės pagaliaus pasidrasino ir užmezgė telefono operatorių uniją.

Tuo tikslu turėta susirinkimas Musicians' Hall. Naujon unijon kol kas įstojo tik 26 merginos.

Susirinkime tarp kitko kalbėtasi apie 8 valandų darbų dieną.

Chicagoje paskelbta sveikties ir klanšiniams boykotas. Chicago Woman's Association of Commerce pirmininkė atsiiepė į Chicagojos moteris šeiminkes boykotuoti viršūnėnų produktus, kol jie neatpigsianti. Boykotas skelbiamas su vyriaisybės leidimu.

Savo kelin, distrikto prokuroras veda tardymus, kad su-sekti tuos, kas pakelia kainas ir kas išnaudoja žmones.

Žmonių širdis tobulinti, palenkiti jas prie Augščiausiojo. Gi tuomet nebus reikalingos nei policijinės, nei teisminės reformos.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

KAT. VIENYBĖS SUSIRINKIMAS.

Katalikų Vienybės mėnesinis susirinkimas atsisbus utrinke, gruodžio 10 d., 7:30 val. vakare. Dievo Apveizdos par. svetainėje (18-ta ir Union gatvių). Labai svarbioje valandoje gyvename. Reikali visokių daugybės. Darbas turi būti atliktas ir atliktas tinkamai. Katalikų Vienybės turi tuomi viskuom rūpintis. Užtai tas susirinkimas svarbus. Skyrių draugijų atstovai bei atstovės ir veikėjai malonės skaitlingiausiai į šį susirinkimą atsilankyti.

Valdyba.

PADEKA.

Nedėlioje, gruodžio 1 d., 1918 m., Lietuvos Vyčių 13 kuopa atlošė puikią komediją "Pirmas Deglindaris". Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje, tos pačios parapijos naudai. Žmonių buvo pilna svetainė; valdinimas puikiai atliktas, visiems labai patiko; taigi ir po parapijos naudai liko \$64.00. Už taip naudingą pasidarbavimą mūsų parapijai Lietuvos Vyčių 13 kuopai išreiškiu nuosirdžiausią ačiū.

Klebonas Sv. Kryžiaus par. Kun. A. Skrypkas.

IŠ TOWN OF LAKE.

Aukos į Tautos Fondą.

Nedėlioje, gruodžio 1 d. Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje, L. Vyčiai buvo surengta vakara, kuriame leido šeiminkėms kaupti vietos Tautos Fondo skyriui reikalus neprigulnėjus Lietuvos.

Kalbių šie gerbiamieji kalbėtojai: kun. N. Pakalnis ir klebonas, taip pat kun. A. Briška, Nek. Pr. Sv. P. M. klebonas. Kalbėtojai puikiai nupiešė neprigulnėjus Lietuvos reikalus. Padarius publikoje rinkliava, aukėjo šie: Po 20 dol.: Ona Pocaitė, A. L. ngirdas, Jonas Jakutis, J. Bodelis, K. Survila.

Po 15 dol.: F. Laurinavičius, G. Mikaluskis, J. Žilvintienė.

Po 10 dol.: N. Sabaliauskis, A. Petkunas, J. Andrijauskienė, Enelija Navičkas, K. Lišauskis, J. Merkulis, M. Šveikauskis, St. Lukošius, P. Čerkauskis, J. Janutis, R. Mokaikaitė, M. Riliškis, M. Kairys, J. Vilimas, A. Sikšnins, J. Juška, J. Jomkus, Petras Dursas, J. Norvilas, J. Olrkis, J. Kanušėnas, Vigeivienė.

Po 5 dol.: A. Simenas, J. Žvirauskis, B. Vitartaitė, J. Girsks, N. Kudoba, A. Macas, O. Ivaškevičienė, B. Ivaškevičius, A. Noreikienė, I. Kelpša, A. Metrikis, K. Mocunas, J. Dobravolskis, V. Brinevičius, J. Juraška, Z. Drutenaitė, P. Ramkienė, M. Zlabada, St. Grijonis, P. Bartkus, J. Kolelis, P. Vikroška, J. Birgiolaitė, M. Donbelis, J. Cicėnas, V. Žiras, N. Karlaivičius, D. Žiogas, St. Baranauskis, Al. Ponavas, J. Mankaitė, V. Čeponis, J. Karčanskis, K. Mišius, J. Girsks, J. Sandvitiene.

Po 3 dol.: J. Bondžiūnas, N. Gapšas.

Po 2 dol.: A. Sedbaras, A. Pocius, Z. Jakimauskienė, A. Mikuzis, K. Paušma, A. Kveiva, K. Mikalimienė, A. Antonavičienė, S. Mileris.

Po 1 dol.: J. Pudžaitė, A. Rokaitė, A. Juodgalvis, P.

BRUCHAS

Godona, B. Naruševičius, J. B. A. B., P. Kelpšaitė, Jonas Bartkus, E. Tarvilaitė, Z. Jelsaitė, O. Augškalnienė, A. Stankus, J. Jašinskas, V. Katauskienė, U. Laurinavičienė, V. Genis, A. Jotkevičius, J. Uksas, P. Augškalnis, N. N. N. N., N. N. P. Mokaikaitė, K. Zakas A. Budreckienė, P. Kalvaitis, Ziekus, J. Lopšas, O. Širvitauskaitė, M. Zlikutis, J. Vaikinas, K. Seluckienė, J. Martinkėnas, A. A. Čebatorunas, J. Atkučaitienė, F. Varpučinskis. Smulkių \$95.00. Viso labo \$602.00.

Pastaba. Keno iš gerbiama aukotojų nėra įrašytas vardas, arba iškreipta pavardė, teiksitis atsiimti pas mane.

V. Stancikas.

T. F. 39 sk. sekret., 1543 W. 46th St.

IŠ TOWN OF LAKE.

Kas sąjungiečių veikiamas.

Lapkričio 29 d. Mot. Sėj. 21 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą Sv. Kryžiaus bažnytinėje svetainėje. Susirinkimas tapo atidarytas su malda per pirmininkę p-lę M. Brenzaite. Toliau sekė naujų narių priėmimas. Sekančios ypotos prisirašė: M. Balnienė, M. Talskienė. Nutarė surengti vakarą ir sulosti "Juodoji Somietė". Vakaro rengimui išrinkta komisija iš sekančių narių: M. Brenzaite, P. Misevičienė, P. Jasinskienė ir Baltutienė.

Pirmininkė, M. Brenzaite pranešė, kad vakarėlis dėl pagerbimo naujų narių įvyks pirmą nedėlio po Naujų Metų. Tat-gi kviečiamos visos, kurios mano prisirašyti prie Moterių Sąjungos, kad prisirašytų prieš tą vakarėlį, kad geriau būtų sykiu pasidžiaugti su visomis sąjungietėmis.

Lai anga ir stiprėja, moterių ideja.

Nut. rašt. M. Mikšaitė.

IŠ TOWN OF LAKE.

Lietuvos laisvės reikalams aukų rinkėjai.

Nuo gruodžio 3 d. mūsų kolonijoj Lietuvos laisvės išgavimui aukų rinkėjai jau pradėjo vaikščioti po du per lietuvių namus rinkdami aukas.

Sekantieji vaikšto: klebonas, kun. A. Skrypkas, J. Balnis, J. Baltutis, M. Šedienė, A. Počius, A. Petroševičienė, M. Sveikauskis, A. Damaška, Z. Mestauskaitė, J. Dabravalskis, V. Katauskienė, J. Macelis, M. Karlaivičius, Ona Laurinskaitė, Z. Jesaitienė, N. Širvinskas, J. Vilimas, K. Laurinskaitė, P. Vitkus, K. Mikoliumienė, M. Pankštis, M. Baltruškaitė, P. Vyčas, M. Mikšaitė, Petruskis, P. Marcinkevičienė, J. Juraška, N. Sokaitė, J. Nutantaitė. Reikia pažymėti kad mūsų kolonija jau persirito per tuksantį, vien tik prakalbose suaukotos pinigais. Bet tai dar ne visi turėjo progos savo dalį paaukoti ant Lietuvos neprigulmybės aukuro.

Taigi gerbiamieji Town of Lake lietuviai. Visų mūsų priedermė dabar tik kloti gausias aukas ir dairyties, kad mūsų kaimynės kolonijos nepralengtų mus.

Pernai Bridgeportas pralenkė ir paliko mus užpakaly. Šmet nepasiduokim niekam. Juk mūsų kolonija kaip ir didžiausia Amerikoje. Jeigu kitos gali surinkti 5, 8, tuksantčius dolierių, tai mes užsibrėžime \$10,000.00. Tau-

tos Fondo rinkėjams galite pilnai pasitikėti. Aukokite sulig išgali. Rinkėjai privalo parodyti Tautos Fondo palindijimus su valdybos ir klebono, kun. A. Skrypkos parašais.

Vincas Stancikas, T. F. sk. sekretorius.

IŠ TOWN OF LAKE.

Aukų rinkėjų domai.

Visi Tautos Fondo 39 skyr. rinkėjai užbaigė Lietuvos laisvės rinkliavos knygtę, teiksitis tuojau grąžinti skyriaus sekretoriui su parašu trustiso: Balnio ar Baltučio ant kiekvienos lapelio pusės. Tas yra reikalinga del vedimo knygtų. Žinoma, sugražinus vieną, reikia pradėti rinkti aukas ant kitos knygtės.

Vincas Stancikas,

T. F. 39 sk. sekret., 1543 W. 46th St., Tel. Boulevard 9378.

ŽINOTINA BRIDGERTO LIETUVIAMS.

Kas turi kokius reikalus su "Draugu", kaip tai: Spaudos reikalais, apgarsinimais, užprenumeravimais "Draugu", ar skundais: kam nepristato kasdienia "Draugu". Meldžiū visų kreipties šiuo adresu:

J. MOZERIS, 3313 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pas p. Joną ir Petronėlę Služas 2224 W. 23 St. atsibuvo iškilmingos krikštynos ant kurių buvo susirinkęs gražus būrelis svečių. Gražiai praleidę vakarą, taipogi ir nepamiršo, nuvargusius brolius Lietuvoje. Buvo sudėta auka, ir surinko 9 dol. Aukojų šie asmenys: Po 1 dol.: D. Vaitkevičia, B. Služas, J. Služas, H. Vaitkevičienė, J. Šneškauskis, J. Adomaitis, J. Žobaris. J. Služas 2 d.

HUNGER. For three years America has fought starvation in Belgium. Will you eat less - wheat meat - fats and sugar that we may still send food in ship loads?

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION

TAUTOS FONDO VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. Kun. K. Urbonavičius, 20 Webster St., Brockton, Mass.

Vice-pir. p-lė B. Vaškevičienė, 71 Warwick St., Newark, N. J.

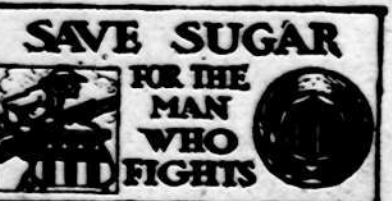
Vice-pirm. J. Rickis, 583 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

Sekret. L. Simutis, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Izdininkas B. Vaišnoras, 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa.

Ižo globėjas Kun. F. Kemėšis, 4943 W. 15 St., Cicero, Ill.

Ižo globėjas J. Grajauskas, 2016 Sarah St., Pittsburgh, Pa.

Kalėdų Dovanų KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėj pirkite teisingai gvarantuotą tavorą pigiau kai kitur.

P. K. Bruchas

3321 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SUSITVINKIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN R.C. ALLIANCE IN AMERICA

TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apie drėdusiems nariams tikoma: PASALPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje. POMIRTINĖS: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulgy metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors buai; todėl rašykis dabar — atsisais mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelaik, kol pasensi ar apsirgai.

Konstitucija, mokesnių knygtę, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susizink pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apeliunkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informaciją, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS, 458 GRAND ST., Sta. W., BROOKLYN, N. Y.

Fred K. Malmstrom, AUKSORIAI ir OPTOMETRISTAI, Deimantai - Laikrodžiai - Gražios, 11335 Michigan Ave., Roseland, ROSELAND THEATER BLDG. Atleikite ir pamatykite mūsų pilną Kalėdų Stock'ą

United States Food Administration License No. 98991

BANKES' COFFEE

The Best 28c a lb. 23c

GERIAUSIS SVIESTAS 67c	Užteigti Sviestas Labai geras po 32c	0000A Geriausias Bankes sviestas su šerškėmis, 1/2 avoro 14c	DAIRY SVIESTAS 50c
------------------------	--------------------------------------	--	--------------------

Geriausias Storage Sviestas, svaras už 58c

WEST SIDE 1644 W. Chicago av. 1273 Milwaukee av. 2044 Milwaukee av. 1046 Milwaukee av. 2612 W. North av.	1836 Blue Island av. 1817 S. Halsted st. 1822 S. Halsted st. 1818 W. 15th st. 2302 W. 22nd st. 1830 W. Madison st.	SOUTH SIDE 1510 W. Madison st. 3623 W. North av. 3427 S. Halsted st. 4729 S. Ashland av.	NORTH SIDE 606 W. Division st. 129 W. North av. 2446 L. Avenue av. 3418 E. Clark st. 3246 Madison st.
--	--	--	---